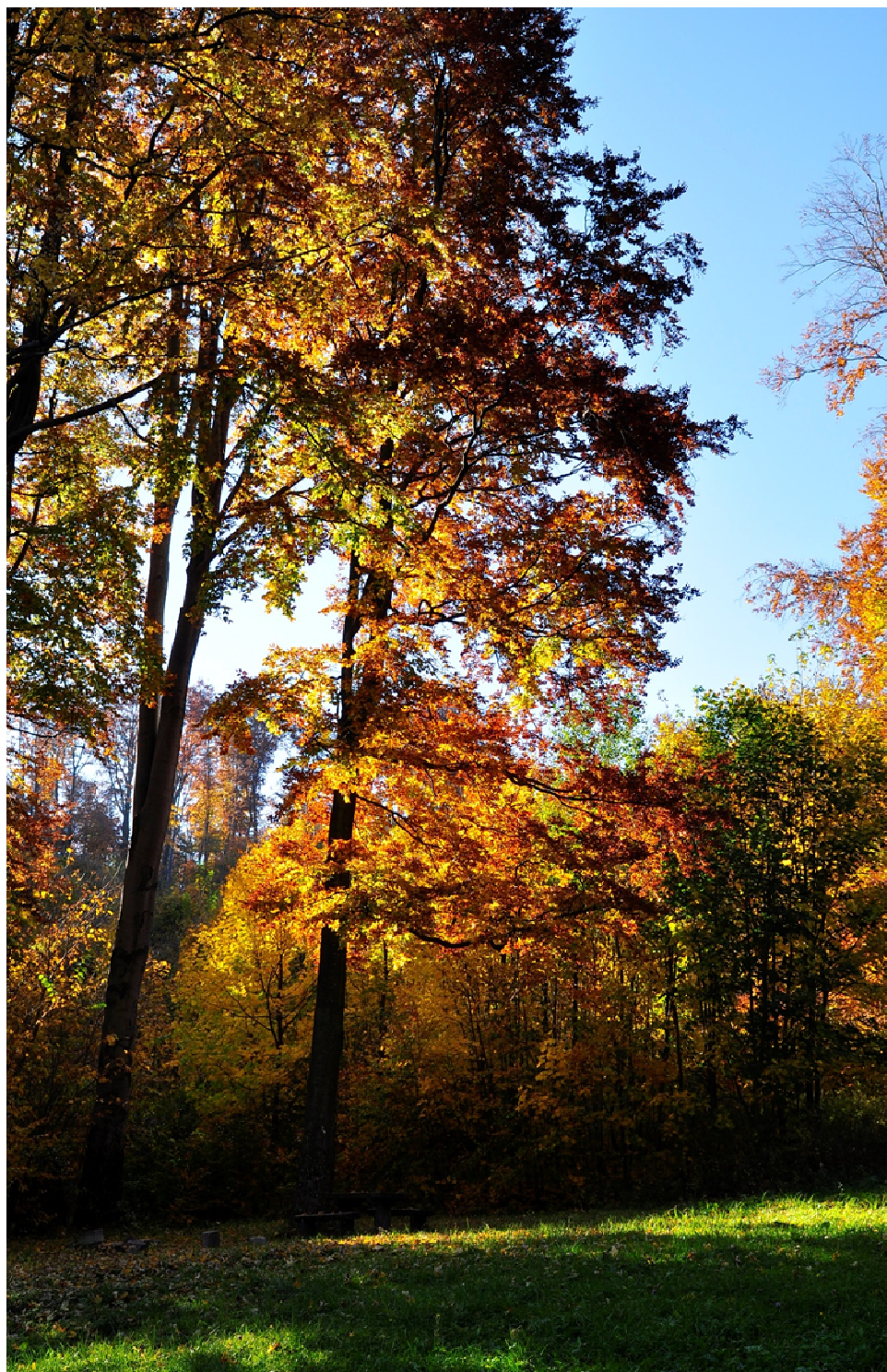

Lombhullástól hervadásig

Tóth Enikő válogatott természetversei

Tartalomjegyzék

Ajánlások	-1-	Januárban	-24-
Szeptemberben	-3-	Hóangyal	-25-
Ősz	-4-	Olvad	-26-
Szonett szeptemberben	-6-	Február	-27-
Szeptember vége	-7-	Februárban	-28-
Ősszel	-8-	Tél végén	-29-
Október színei	-9-	Tükörkép	-31-
Levélárban	-10-	Valami készül	-32-
November	-11-	Tavas van	-34-
Hol vannak ők?	-12-	Engedd!	-36-
Égre tekintünk	-13-	Tavasváró	-37-
November fényei	-14-	Május	-38-
Szürke	-15-	Május	-39-
Őszutó	-16-	Májusi réten	-40-
Téli szélben	-17-	Június	-41-
Szonett decemberben	-18-	Egy nyári nap	-42-
Lassanként	-19-	Vers neked e rettenetes melegben	-43-
Hóban	-20-	Hőség	-45-
Fehér kezekkel	-21-	Sárguló nyár	-46-
Január	-22-	Rövid áttekintés	-47-

Ajánlás

**„Hisz a természet az Isten,
míg velünk van nagy baj nincsen,
fáról hulló rongyos ingben,
ősz színein élő kincsben...”**

Kedves Olvasó!

A természet mindig megállít egy réten és elgondolkodtat az elmúláson és az újra teremtésen. Sok embernek ihletet ad egy sárguló levél, egy nyíló virág vagy a havas táj, ez a sok apró pillanat körülölel bennünket, ezeket próbáltam verseimben kifejezni. Isten adja a sok földi kincset a természetben, csak észre kell vennünk, fel kell figyelniük csodáira!

Ajánlom e kötetet mindenkinek, aki természetszerető ember, vagy aki pár percre ki akar szakadni a rohanó világ forgatagából.

Szeretettel üdvözlöm olvasóimat!

– Tóth Enikő

Ajánlás 2.

„Szeretettel ajánlom Tóth Enikő *Lombhullástól hervadásig* című verseskötetét, amely az évszakok, a természet derűs, játékos bemutatásán túl magát az *elmúlást* helyezi a középpontba, úgy, hogy az mégis az újjászületés üzenetét hordozza.

Már a verseskötet címe – Lombhullástól hervadásig – is utal a Természet változásának rendhagyó megközelítésére. Itt nem a rügyfakadástól lombhullásig tartó időszak kerül előtérbe, hanem az elmúlástól elmúlásig tartó szakasz, annak mindig ismétlődő ciklikussága; a Természetben történő változás, az elmúlás, majd újjászületés és végül az ismét törvényszerű elmúlás – amelyben ugyanakkor mindig ott az újjászületés reménye. Tóth Enikő verseiben jól érzékelhető, hogy ez a folyamatos metamorfózis nemcsak a külső környezetben lelhető fel, hanem analógiát képez a belső, lelki történésekkel, az emberi élet és kapcsolatok átalakulásával, az élet – elmúlás – újjászületés ciklikusságával is.

Reményt és vigaszt ad Enikő verseiben, hogy ezen a végtelen körforgáson, a Természet megnyilvánulásain keresztül mégis szelíden átdereng az Öröklét fénye, amely megtartja ezt az állandóan változó világot.”

– Varga Adrienn

Szeptemberben

Élnek még utolsó fényei a nyárnak,
iskola kapukban már gyerekek állnak,
szeptemberben

Gyümölcsök boldogan ringanak még az ágon,
nem sejtve, hogy egyszer véget ér az álom,
szeptemberben

Levelek a fákon sárgába fordulnak,
a nyári érzések lassanként elmúlnak,
szeptemberben

S hogyha az életed éveit bejárod,
sok becsengetésről szerzel tanulságot,
szeptemberben

Megmaradni végig kezdő kisdiáknak,
s hittel javítója lenni sok hibáknak,
szeptemberben...

Ősz

Távoli fények,
hajnali képek,
hűvös a reggel, múlik a nyár

Érik a szőlő,
szép szeme fénylő,
barnul a hegyhát, hív a határ

Hol van az álmod,
régi barátod?
Néha megérint a Nap sugara

Őszi világból,
tétova távol,
átcsap az életed régi nyara

Így marad véled,
követve téged,
nyári varázslat, boldog idő

Majd vissz az élet,
ősz enyészet,
lelkeden nem lesz fellelhető...

Szonett szeptemberben

Hervad a táj, vége van a nyárnak,
álmot kergető lassú délelőtt,
sárgára festi fent a háztetőt,
aranyló keze a napsugárnak

Nyári emlékek mind sorban állnak,
széllel surranva kertkapud előtt,
így adva neked mindig új erőt,
hogy ne higgy semmit el a lombhullásnak!

Színes szőlőszemek dalolnak kezedben,
Nap érlelte gyümölcs bódító illata,
lüktet vadul még a vérerekben

S ha egyszer hideg lesz az éjszaka,
szívedben szeptember lant húrja zengjen,
boldog hangulatban térjél így haza...

Szeptember vége

Sárgul a színe az őszi levélnek,
hajnali ködben múlik a nyár,
távoli lánggal csendül az ének,
ősz világgal vár a határ!

Indul a lélek várja a percet,
hol még az emlék lágyan ölel,
sárgul az erdő, alkuval enged,
ősz valóság fénye közel...

Ősszel

Ősszel kéz a kézben járni,
sárga levelet találni,
még a Nap fényére várni,
gesztenyefa alá állni!

Ropogós falevél árban,
sárga barna szép ruhában,
földre lehajolva bátran,
csak erre a percre vártam!

Hisz a természet az Isten,
míg velünk van, nagy baj nincsen,
fáról hulló rongyos ingben,
ősz színében, élő kincsben...

Október színei

Sárga, vörös, barna, zöld,
falevélben mind a föld

Narancssárga, mélybordó,
virág szirma hervadó

Zöld, piros, sötétlila,
szőlőből lesz mazsola

Fehér, szürke, hamvas kék,
bágyad már az őszi ég

Sötétbarna, ezüstsál,
hegytetőn a holdsugár

Szürke, barna, hófehér,
havat hoz a messzi szél

Sárga, fénylő arannyal,
napsugár az őrangyal

Oldhatatlan színeit,
óvja az ősz fényeit...

Levélárban...

Levélárban állva,
nagy csodákra várva,
novemberi nyárban,
álom a fény

Levélárban ülve,
kicsit megszédülve,
mélán elmerülve,
eljön az éj!

Levélárban fekve,
magadat feledve,
hóval majd belepve,
eljön a tél...

November

Köd van, szürke a város, zúzmara fénylik az ágon
lassan múlik az ősz, fásult mind, aki él
fázik a szívben a szó, és reszket a télikabátom,
megkeres újra az ünnep, hisz eljön a tél...

Hol vannak ők?

Halk suhogással szállnak a fényben,
hangjuk a szélben őszi világ,
titkukat nem tudom érteni én sem,
sírra hajol ma néhány virág.

Hol van az emlék? Távoli óra,
köd köti fátylát az ablak alatt,
régis álom, tétova szóra,
nem jön a válasz, így elapad...

S fenn a magasból indul a lélek
száll le te hozzád, s nézi a sírt,
könnyedet elnyeli őszi enyészet,
nem látja senki, hogy valaki sírt...

Égre tekintünk...

Égre tekintünk,
rozsdá az ingünk,
ősz szele varrt ránk barna ruhát

Mind amit hittünk,
távoli kincsünk,
hallod az emlék halk moraját!

Jönnek a lelkek,
most felemelnek,
élnek a szívben, boldog a perc

Áll csak a gyermek,
nyílnak a termek,
ősz öregember karja ölel

Sírva virágot,
tesz le az álmod,
minden nap van újra remény

Égi világod,
földi hiányod,
így köti össze a hajnali fény...

November fényei

Utolsó óráit éli a természet,
reggelente minden ködös napra ébred,
mégis a napsugár néha kiviláglik,
hiszen annak fénye annyira hiányzik!

Világít a Földre, mutatja, hogy él még,
sárga falevél hull, de ne legyen kétség,
addig, míg nem adja meg magát a télnek,
hervadó virulást élteti az ének...

S ha a madárhangok lassan elenyésznek,
akkor jön hírnöke már fentről a télnek,
hófelhőbe burkolt mesebeli álom,
első fehér pihét ledobva a tájon...

Szürke

Szürke csendben varjak szállnak,
nagykabátok sorban állnak,
szürke ködfátyol az égen,
ezüst dér a falevélen

Szürke ember őszi tájban,
fény nem csillan a hajában,
ruháján az esőcseppek,
múló időn elmerengenek

Szürke szavak, hervadások,
novemberben mire vártok?
Havas fákra, hogy fehérben,
élhessünk ne szürkeségben!

Őszutó

Rezzen az erdő,
barna ölében,
indul a szellő,
fürdik a fényben
járja a táncát,
pezsdül az álom,
rozsdafa ágát,
hullani látom!

Készül a köd már,
furcsa felejtés,
Isteni leltár,
újrateremtés!
így viszi egyre,
távolodik már,
zúzmara kertbe,
tűnik a kincstár...

Téli szélben

Téli szélben lassan várni,
egymás lelkéhez találni,
sötét estén jár az óra,
nagyon vársz a hívó szóra!

Téli szélben nagy a mámor,
sok az ünnep így vagy bátor
Mi lenne, ha egész évben,
békességben melegségben?

Téli szélben sötét árnyak
házfaladon meg-megállnak
Angyal volt, vagy ember teste,
az tudja csak ki megleste!

Téli szélben szeretni kell,
ki távol volt legyen közel!
Így hirdetjük szép az élet,
Isten fia emberré lett...

Szonett decemberben

Hideg ködökkel érkezik a tél,
fák ágain a fény is megfeszül,
mi régen történt minden most elér,
emlékek között nem vagy egyedül!

Angyal szárnyain érkezik a hó,
Földet ellepő fehér temető,
néha a világban elakad a szó,
emberi életet újra teremtő...

Természet csöndjét némán hallgatod,
szíved dörömböl és a gondolat,
angyalok hangját meddig hallhatod?

Lassanként érzed felenged a fagy,
távolból ér el egy csillag fénye,
mely életünknek örök szép reménye...

Lassanként...

Lassanként a hócsipkéket
eső váltja fel,
közeledik az ígélet,
és az ég fele!

Sok ajándék kupacokban,
felbontásra vár,
közben szíved kutakodva
megváltást talál...

Lassanként a távoli csend,
hangokat kiált,
s érkezik az angyalsereg,
felold sok hibát...

Téli alkony mámorának,
engedd át magad!
Szeretetben rád is várnak,
itt a pillanat...

Hóban...

Hóban a felleg, ébred a hajnali táj,
hóban a lelked, fedd be, ha annyira fáj!

Hóban az utcád, színeit most ne keresd,
hóba szaladva nem érzed jaj a kezed...

Hóban a kisbaba fázik, sír pityereg,
hóban a felnőtt most lehet újra gyerek.

Hóban e szép Föld, kristály mind mi fehér,
hóban az Isten hirdeti itt van a tél...

Fehér kezekkel...

Fehér kezekkel érkezett a tél,
ruhádat fogva titkokat mesél,
arcodhoz ér és kinyílik a szó,
gyermekkor álma, milyen szép a hó!

Aztán a Földre teszi két kezét,
hópehely lassan hullik szerteszét,
lűktet a város, kristályban a tél,
fehér kezével hirdeti, hogy él...

Január

Első hónap, télben még a Föld,
már csak emlék minden, ami zöld,
fátyolban a reggel, még sötét,
hópehely száll, lassan hull elé!

Jég tükrében, kis tócsák alatt,
elfagyott pár múltó pillanat,
kéklő hideg, fák lombján kopár,
lomha tájon élő január...

Januárban

Hó fedi reggel a ház tetejét,
cinke remegve száll te feléd,
hópihe lassan a kézre leszáll,
vízcseppé válva utat talál...

Rezdül az ágon sok kicsi árny,
esti világban angyali szárny,
isteni szóval a Földre leér,
s hirdeti boldogan él ez a tél...

Hóangyal

Feküdj a hóba,
várj a csodára,
gyermeki szóra,
tisztá világra!

Tárd ki a szárnyad,
légy te az angyal,
sok kicsi vággyal,
égi haranggal...

Hó esik egyre,
lassú felejtés,
indul e percben,
újra teremtés...

Angyal a hóban,
szárnya kitárva,
gyermeki szóval,
néz e világra...

Olvad

Nézd, ahogy olvad a jég és elcseperegnek az álmok,
talpad alatt pocsolyák, vízben a járdaszegély
Szíved is olvad, nyári verőfényt mind idevárod,
fák koronáján tél ül, még semmi esély...

Február

Farsang álma leng a tó felett,
enyhe szél hoz szürke felleget,
ablakodba néha már bejár,
tavaszt hozó, fénylő napsugár.

Lassan éled újra az erdő,
telet hajtja el a kereplő,
fák csúcsára kis madárka száll,
hirdeti, a tél végére jár...

Benned is egy új tavasz kihajt,
elfelejtesz régi gondokat,
természetnek új kincse mi vár,
reményt hozó, fényes február!

Februárban

Új rügyekről álmodnak a fák,
életedet gondolod tovább
februárban

Rezgő jegek olvadó égén,
átpislákol élő földi fény
februárban

Farsangolók bálja messze száll,
hirdetve, hogy ismét tavasz vár
februárban

Aztán lélek rezdül hirtelen,
átsuhanva ring a fényeken,
februárban

Várva természetre képeken,
megújulást fessen énnekem,
februárban!

Tél végén

Még mikor a fáknak,
havas a ruhája,
lassú nehéz árnyak,
erdőre leszállnak

Tél indul a Földről,
önmagát siratni,
majd tavasz a völgyből,
virágokat nyitni

Ám a tél nem adja,
fehér szép ruháját,
hittel földbe rakja,
jeges koronáját

s amíg ő a király,
tavasz lassan lépdél,
s mond ezer kis imát,
napsugár fényével...

Tükörkép

Tél a tükörben nézi az arcát,
Hold sugarában a színe fehér,
még a világgal nem adja a harcát,
csak ha a szép tavasz majd ideér

Kék szeme fáradt, fénye elalszik,
nincs jele hónak, múlik a szél,
hópihe karja így hátra hanyatlik,
éled a természet, elmegy a tél...

Valami készül

Valami készül ott fenn az égen,
bár hófelhőben még a határ,
tavasz tündére indul a fényben,
hogyha a felleg engedi már!

Valami készül, hisz március hónap,
virágot nyithat az ablak alatt,
évente hiszünk a forradalomnak,
mit tettek ők? Ma a szó elakad...

Valami készül, hittel reménnyel,
várod a szívben a boldog időt,
s tavasz nyit ajtót, mind teli fénnel,
adva neked a hitet, s az erőt!

Tavaszi van

Csak ballagsz a parkban,
az aszfalt arannyal van rakva a Napban,
a parkban lankadt almafa,
rajta madarak hada harsan,
a fa alatt csap, alatta latyak,
abban barna varangy csattan,
Tavaszi van...

Balra pad,
rajta alant as alak hasal,
haja tarackba rakva, kalapja barna,
a pad alatt kadarka palackban, s az alant as alak
karja haraggal csap a padra,
ajjaj, csak szaladsz, szaladsz a parkban,
Tavaszi van...

A parkban patak van,
s a patakban aranyhal csapat csal aranyat a napnak,
a patak habja arannyal van varrva a Napban,
kacsa harsan, karma halat tart,
talpad latyakba ragad
Tavas van...

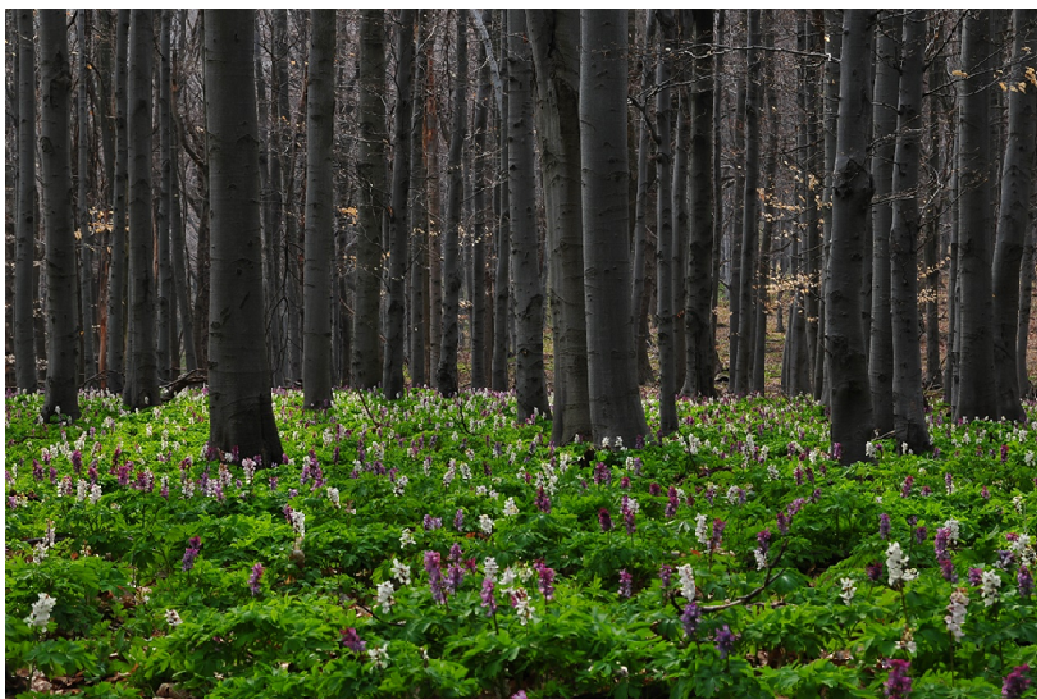
S csak haladsz a parkban,
hajadban a Nap aranyszalag,
agyadban dal fakad,
s csak kacagsz a tavasznak,
a Napnak s a parknak,
langy harmat az avarra tapad,
madarak dala harsan,
Tavas van...

Engedd!

Engedd magad enyhe szélnek,
napsugaras érintésnek,
hogy a természetben élve
szaladhass utadon végre!

Engedd magad, ha a bánat,
szabdalná ezüst ruhádat,
könny áztatta esős napon,
reményt hoz egy új alkalom

Engedd sorsod, visz az élet,
Isten karján szép ígéret,
hogy előre kell csak nézni,
és egy szép jövőt idézni...

Tavaszcím

Ébred a nap már,
hajnali réten
készül a kincstár,
köd feszülésben

Nap tüze lassan,
int a homályból,
létben a dallam,
szól a madártól

Telnek az órák,
pattan a bimbó,
illatok ontják,
távoli ringó

szép tavasz álmát,
hozva a Földre,
ritka világát,
éld meg örökre!

Május

Zöldben a lombok,
fényben a dombok,
Nap sugaránál éled a táj

Illat a réten,
pattan a fényben,
szirma virágnak, eljön a nyár!

Nyitva a szíved,
száll nevetésed,
tarka virágban ébred a Föld

Majd jön a zápor,
halk morajától,
isteni mámort el sose törd!

Május

Zöld ölelésben indul a nap már,
ötödik óra válthat a naptár,
fény sugaránál földi világból,
pattan a bimbó szirma kitárul!

Ballag a gyermek, felnőtt ma éppen,
átlép a lába egy régi képen,
álma a minden, indul az élet,
furcsa valóság, vár az ígéret...

Májusi délben, Nap melegében,
szürkül az égbolt, felleg az égen,
gyöngy zivatar hull, pattan a Földre,
nyári varázsát éld meg örökre!

Májusi réten

Májusi réten,
fürdik a fényben,
s tiszta időben vár a határ!

Rezdül az álom,
hordva virágon,
lassan az égen készül a nyár...

Majd jön a zápor,
halk morajától,
gyöngysorok élő hangja fele!

Éled a mámor,
veszve a távol,
réten a május fénye emel...

Június

Hársfa ágán csend honol,
várnak rád még valahol,
virágszirmok illata,
langy meleggel hív haza

Bezárnak az iskolák,
gyermeklábak futnak át,
veled most az életem,
nyári álmos fényeken!

Van ki ballag, messze néz,
Istené az óvó kéz,
várva nyárra, virágra,
szeretetért kiáltva!

Patak partra ér a nyár,
tükrében a napsugár,
majd fodros kis fellegek,
szítálnak a völgy felett...

Egy nyári nap

A hajnali égen,
egy távoli képen,
hegyeknek ölében
ébred a Nap!

Lassú nyári délből,
forró Napban égve,
enyhülést remélve
tó hívogat...

Nyári délutánon,
nem ér el az álom,
virág hull a fáról
megsimogat

Nyár este kis szellő,
felborzol merengő,
égbolton derengő
csillagokat

Nyári éjszakában,
örök elmúlásban,
csillagos fényárban,
csend hívogat!

Vers neked e rettenetes melegben!

Reggelre meleg lett,
rettenetes ereje belepte kedvemet,
gyermekem nem evett, de eperlevemet nyelte ezerrel!
Legyek reppentek felettem,
de nem kergettem el,
fecske fecsegett nedvet keresve,
de nem lelt cseppeket ereszen...

Kedvenc levesemet kevergettem,
melyben meggyek, s eprek lebegtek,
jeget tettem bele, s megettem
ez megemelte kedvemet,
Lelkem fellegre emelkedett,
s egyszerre egy tengerhez keveredtem!

E tenger remek hely,
belementem, s e meleg egyszerre elreppent,
cseppeket engedtem fejemre enyhét keresve.
E tenger mellett leheveredtem egy helyre,
melyen lenge szelek lengedeztek.
E hely mellett kecske legelt,
felettem kedves emberek nevettek,
s legyezgettek

Tengerem felett hegyek,
s e hegy felett feledett szellemek lebegtek,
remek emberek lehettek, s egyszerre
e lelkek egy fellegre emelkedtek
e hegy felett...

Szelet keverték,
s e felleget tengerem felett,
szelekkel, s cseppekkel engedtek le...
s egyszerre hevesen kevergett e tenger,
szelek fekete fellegekre keltek,
ez nem kedvezett nekem,
s egyszerre felkeltem...

Gyermekem rendetlenkedett fejem felett,
s egy elemet fejemre ejtett,
rettenetes, de e melegben,
e nem remek verset,
Neked szerkesztettem,
tengerhez nem megyek,
nem tehetem meg,
keveset keresek...

Hőség

Nyári melegben enyhe a szél,
tétova hangja épp, hogy elér,
vízben az álom a párna alatt,
s olvad a járda a talpad alatt!

Gyöngyök a testen, fárad a szív,
klíma a boltba gyorsan behív,
járkálsz, s a hűvös enyheket ad,
s olvad a járda a talpad alatt!

Túl nagy a hőség, nem bírod már,
párapuknál sok ember áll,
szomjadat oltva a sör elapad,
s olvad a járda a talpad alatt!

Sárguló nyár

Sárgul a táj, még nem félek,
tekergőzik néhány lélek
felettem

Nyári mámorban megállok,
sárga levelet találok,
elvesztem!

Fák hegyéről a suttogás,
talán egy újabb lombhullás,
vigyázat!

Az ősz elviszi a nyarad,
s emléknek, ami megmarad
hibázhat...

Rövid áttekintés Tóth Enikő: Lombhullástól hervadásig című, természetverseit tartalmazó kötetéhez

Enikő nekem nem „A költő”, hanem a Barátom. Remélem, alábbi gondolataim nem az irodalomtudósok eltávolodott okoskodásának tűnnek majd; nem vagyok irodalomtudós, csupán egy baráti (és egyszerű) olvasó, akinek megadatott, hogy kitüntetett Enikő a bizalmával és megjelenés előtt megmutatta remekbe szabott, kiválóan szerkesztett kötetét, sőt, a kötet véleményezésére kért fel. Egy ilyen felkérést egyszerűen: nem lehet visszautasítani!

Enikőnek sokféle arca van, mint minden embernek. Van neki: ünnepi arca, mely a magabiztosan ünneplőket, a hazafiakat mutatja, van neki: bensőséges ünnepi arca, mely nemcsak az ünnep külső jegyeit, a nagy csinnadrattát mutatja, ellenkezőleg: a melegszívű, bensőséges ünnepet. Van neki: érzékeny arca, mely befelé figyelést mutat, van neki: szuperrealista arca, mellyel arról tesz tanúbizonyságot, milyen remek megfigyelő. Van neki: félős arca, mely megbocsátásért, világkatasztrófák elkerüléséért esd, és van neki: gyermeki arca, mely úgy csodálkozik rá a világra, ahogyan egy gyermek játszik, és úgy forgatja ki viccesen a világot, ahogy azok a felnőttek teszik, akik nem felejtenek el játszani.

Enikő a költészet mindenféle hangszerén magabiztosan játszik, egész szimfonikus zenekart varázsolva elénk. Hol dübörgő üstdobok hirdetik a közelgő apokalipszist, hol a triangulum és a xilofon csilingeli el az élet örömét. Hol bőgő gyomrából dübörög fel a hegyomlás hangja, hol a hegedű énekel pacsirtaként verseiben. Nem felejt el megszólaltatni a lélek hárfáját sem, amely, mint mindig, bűg, mint a galambok. Most gitárt, mandolint, bőgőt, hegedűt, citerát, hárfát, fuvolát, furulyát, okarinát, xilofont, triangulumot, lágy dobokat hallunk.

Ebben a kis kötetben egy kortalan, megfoghatatlan évet mutat be. Olyat, amilyen már nagyon régóta volt, és még nagyon sokáig lesz. Ám velünk ellentétben az ő időszámítása: szeptember 1-től augusztus 31-ig (vagy ha úgy jobban tetszik: Lombhullástól hervadásig) tart, ez már a tartalomjegyzékből is látszik. Nem is ő lenne, ha hagyományosan csinálná!

Szeptemberben című versében összefonódik a koraőszi természet az iskolakezdéssel, és már meg is adja a kezdő tanítói intelmet: „s hittel javítja lenni sok hibáknak”. Hiába, no, Enikő önindítózott, és adott a Harleynek egy óriási gázfröccsöt, az pedig harsogva felordított: kezdhetjük a kirándulást! Ám a motor ezek után csak ütemesen pöfögve, lassan poroszkál, nincs itt az ideje a vagánykodásnak.

Ősz című versében már-már érezni vélem az avar szagát / illatát, de csak azért nem múlok el csendesen, mert lassú poroszkálásomat egy bizalomfröccsel hívja új utakra. Csak a legvégén, kicsi, tömény, hatásos adagban (mint egy pálinka) kapjuk meg azt a vers utolsó sorában.

Szonett szeptemberben című versében békésen megfér az elmúlás a bizakodással, és mivel a bizakodás az elmúlást legyőzni nem tudja, alakot vált, és bensőségesen – csak azért is – mögé kúszik és becsomagolja.

Szeptember vége című verse kizárólag címében hasonlít Petőfi versére, csupán az utolsó toldalék különbözik. Maga a vers viszont tematikájában is teljesen más.

Példája a modern időmértékes verselésnek, melyre gyönyörűen fel lehet fűzni egy négynegyedes, négysoros, két versszakos dalocskát. Ha a közepébe beleteszünk valami hangszeres szólót, kész egy slágerszerű zenei alkotás. Csupán annyi lehetne vele a baj, hogy nem lenne trendi, sőt, ciki, ha ma élő hangszerrel, hagyományos énekstílusban adnának elő valamilyen dalt. Az ilyen fajta előadás harminc-negyven éve volt még divat, a Kalákának nagyon jól állt. Ugyanakkor ezt a verset lehetetlen volna más stílusban dalra fűzni, olyan kedves. Kizárólag természetes hangzású hangszerekkel tudnám elképzelni: akusztikus gitárral, akusztikus basszusgitárral vagy bőgővel, vonósokkal, esetleg kis fafúvósokkal, xilofonnal vagy valami hasonlóval. Csupa-csupa természetes hangszerrel. Díszíthetné akár mandolin is, nagyon szép lenne, igazi kedves őszi hangulatot adna, mint maga a vers. De jól figyeljünk csak oda erre a ritmikára! Végig kíséri az egész kötetet, Enikő önkénytelenül is nagyszerű komponista.

Az Ősszel című versben megjelenik egy új motívum: a társas kapcsolat. Azt nem lehet meghatározni, hogy ez szerelem, szeretet, baráti együttlét, csak annyi biztos, hogy: csodálatos!

Október színei című versről kicsit Weöres Sándor jut az eszembe, mintha az ő örökségét vinné tovább ez a ringatózó hangulat, Enikő fényképezője mégis túéles és túpontos, csak hagyni kell, hogy a vers nyomán az olvasóban mind ez megjelenjen!

Szeretnék én úgy temetkezni, ahogy Enikő teszi azt Levélárban. Ki vagyok, mi vagyok? Föld alá bújó hörcsög? Áttelelő lepkebáb? Mindegy, jó, nagyon!

November című versével Enikő az egyetemi éveimet juttatja eszembe. Pontosan ugyanígy didegtem a villamosmegállóban az esti gyakorlati órák után hazafelé tartva, és már ott incselkedtek a közelgő ünnepek.

Enikő először a Hol vannak ők? című versében igazán szomorú. Meg is van rá minden oka. Szegény virágok! Most sajnos nem az életet hirdetik!

Égre tekintünk című versével Enikő hasonló képekkel indít, mint József Attila, de a verse más irányt vesz: olyat, amelyet az égre tekintőnek vennie kell, hogy újra bizakodni legyen képes.

November fényei újra egy Enikő-féle fényképfelvétel. Nézzük csak, nézzük, érdemes! A fényképezés folytatódik a Szürke című versben is, de mintha már videofilm lenne, meglevenedik benne az ember.

Az Őszutó megszemélyesíti az elvont fogalmakat, jelenségeket, élőlényeket és tárgyakat, izgalmas velük járni a természet égét-földjét.

A Téli szélben minden más. Olyan, mintha nem lenne semmi, csak úgy mégis, mellesleg. Aztán kiderül, mégis minden él és mozog: az embertől, az ünneptől...

A Szonett decemberben egy kissé fájdalmas, lágy, tépelődő ének, de most is, mint eddig mindig, a végére a tépelődésen felülkerekedik a bizalom.

A Lassanként korunk ünnepi készülődésébe is bepillantást enged. Hát igen, már megint nem lesz fehér karácsonyunk! – Elégedetlenkedhetnénk. – De kit érdekel, amikor egyébként is olyan szép?!

Hóban: fáj, hóban: jó. Megint egy ringatóan, dallamosan szóló vers, csak egy gitár kellene hozzá, és a hóban ropogó lassú lépteink már adják is hozzá a ritmust.

A Fehér kezekkel érkező tél nagyon rejtélyes. Nem tudjuk, úr-e vagy hölgy, még a titkait sem tudjuk meg, de ő annál inkább megtudja a sajátjainkat. Csupa-csupa ellentét, a vége pedig zseniális szójáték.

Január: Tényleg az első hónap? Ebben a kötetben az ötödik! Már majdnem túl vagyunk a nehezén!

Januárban: az előzőhöz hasonló képek fogadnak, kissé derűlátóbb felhanggal. Nem véletlen, hisz érkezik a Hóangyal, gyönyörűségesen énekel!

Hű, ez aztán a pofon, ahogy kijózanodunk: Olvad, de nem akárhogyan.

Február reményt hoz, nagyon is! A végén ez az alliteráció, csak azért sem árulom el! Februárban: folytatódik a reménykedés, Enikőnél ez a reménykedés hónapja. Tél végén maga a tél is meg-nemesül, ritka szép pillanat ez, nagyon emberi. Most még a tavasz tűnik jogtalan foglalónak, de biztosan lesz ez nemsokára másképpen is. Előtte még a Tükörkép megmutatja, hogy a télnek is joga van egy kicsit sajnálni önmagát.

Valami készül: Igen, igen, két dolog is egyszerre! Itt már szó sincs a tél önsajnálatairól! Itt már szó sincs pusztá reménykedésről! Itt bizony már történnek a dolgok, legalábbis részben erre emlékezünk. Talán ma ugyanígy történnie kellene, ahogyan a tetteket valóra váltó március hirdeti az ígét.

Tavasza van! De még mennyire! Enikő játszik: nem „e” betűkkel, hanem valami hasonlóval, amit már korábban is szívesen gyakorolt. A csupa azonos magánhangzóra felfűzött értelmes vers feladja a műfordítóknak a leckét, ha egyszer Enikő költeményeit más nyelvekre lefordítanák. Lehetetlen. Lehetséges? Hogyan? Hogyan lehet újra költeni egy-egy adott nyelvre egy ilyen verset?! Ez a műfordítók rémálma? Netán várva várt kihívása? Csemege, amit élvezettel ropogtatnak? Hát, jó lenne erről megkérdezni egy műfordítót. Addig csak élvezzük, közben gondolkodjunk egy kicsit azon is, hogy azért nagyon kemény munka egy ilyen verset összerakni még akkor is, ha agyának rúgója már erre jár, benne van az ihlet, elkapta a fonalat.

Az Engedd! És a Tavaszváró tele van reménnyel. Ez utóbbi versben találkozhatunk először versszakok közötti áthajlással, ami kiváló eszköze a feszültségkeltésnek és a folytonosság érzékeltetésének.

Vége itt a május! Ugyanaz a ritmusa, mint a Tavaszvárónak, vele valamiféle folytonosságot hozva létre. Enikő szereti ezt a ritmust, kicsit olyan szívdobbanás-szerű, az egész kötetben át-átível. A Májusi réten című vers folytatja ugyanezt a témát ugyanezzel a ritmikával, dallamívvel. Kicsit olyan ez, mint Vivaldi versenymű-ciklusában, ahol a Tavasz és az Ősz első tételei nagyon hasonló motívumokból épülnek fel.

Ahogy jön a június, megváltozik a ritmika, lassabb lesz, ahogy érkezik a gyümölcsérlelő nyár. Ringat, énekel az Egy nyári nap, hogy aztán megint átadja a helyét a most már „e” betűs bolondozásnak. Meg is kapom: Vers neked e rettenetes melegben... Nagyszerű, nagyszerű „utazás” Ha szeretnénk tudni, hogyan, bátran olvassuk el eme rettenetes melegben remekbe szedett verset!

A Hőség három bágyadt sorával mindig ellentétben áll a negyedik, ami nem engedi, hogy valahol csak úgy ott lehessen maradni. Érdekes, érdekes, és nagyon igaz, ráadásul korszerű is. A negyedik sort a kétszáz évvel ezelőtt élt ember még nem értené, de hát nekünk szól, nem a kétszáz évvel azelőttieknek. A kétszáz évvel későbbiek csak akkor tudják, mitől olvad a járda, ha azt is tudják, hogy a mi időnkben azt még aszfaltból öntötték, ami tényleg olvad. Nekünk egyértelmű, nekik már nem lesz az.

A Sárguló nyárral tudomásunkra jut, hogy vége, megint vége, kezdődik az Enikő-féle időszámítás egy újabb éve, megint az ősszel. A vers ritmusa szándékosan más, mint a többi, durva, töredezett, itt a figyelmeztetés! Kicsit olyan, mint Adynál a Párisban járt az ősz ... Nem annyira tragikus, de ugyanaz a hangulata. Bár a kötetnek vége, vissza lehet nyugodtan lapozni az elejére.

Miért ez az időszámítás? Miért ez a ritmika? Talán tudatos, talán nem. Enikő optimista életszemlélete, amennyiben a telet tartjuk veszélyesebbnek, ezzel, vagyis a rosszabbal, a nehezebbel indít. De ha már a nyár tűnik nehezebbnek, akkor pesszimista is lehetne. De nem az! Nem az, mert az utolsó vers a nyarat, mint értéket óvja és védi. Enikő lélekben talán a nyár szülöttje, ahogy én is. Vajon minek szólhat a kötet végén az a Vigyázat!?

Enikő sokféle arcai közül most a nagyszerű megfigyelőt, a bensőségeset, az önmagába fordulót, a szeretőt, a békést látjuk. Most nem látjuk költészetének és szépprózájának olyan más arculatjait, melyek hol óvnak, hol intenek, hol hazafiságra, tette sarkalnak, hol aggódnak a jövőnkért, a természetért, a világunkért. Enikő ebben a kötetben végig a jelenben van, a múlt, a jövő csak Enikő természeti évének keretein belül mutatkozik, ritka az ebből történő kikacsintás. Verseinek tere pedig valahol Közép-Európa, a mérsékelt, kontinentális éghajlati öv. Figyelmét az erdő és a város ragadja meg, néha jelenik meg benne a rét, kevésbé a puszta. Az „e” betűs vers talán az egyetlen kivétel és kikacsintás. Vagy mégsem? Ki-ki döntse csak el, ahogy éppen érzi! Az emberek főleg az ő szemszögéből jelennek meg. Megfigyel? Beleérez? Átéli? Mindet egyszerre teszi a természet-szerető és irodalomkedvelő ember legnagyobb örömére.

Szolnok, 2019. július 14.

Simon Gergely

A fantasztikus képekért külön köszönet *Szádoczki Tibornak!*

Szerkesztette: Márki Donát